

Θέλουμε να είμαστε ελεύθερες - όχι γενναίες

Ένα χρόνο πριν μαζευτήκαμε φεμινιστικές ομάδες και άτομα και οργανώσαμε μικροφωνική στο θησείο με αφορμή το βιασμό μιας γυναίκας, αντιδρώντας στη σεξιστική βία που δεχόμαστε όλες καθημερινά. **Κανένας βιασμός δεν είναι μεμονωμένο περιστατικό.** Σήμερα κατεβαίνουμε στο δρόμο για να φωνάξουμε πως πίσω από αυτά υπάρχει μια ολόκληρη κουλτούρα: η κουλτούρα του βιασμού.

Η **κουλτούρα του βιασμού** είναι απόρροια της συνολικής πατριαρχικής κουλτούρας και είναι κομμάτι της καθημερινότητάς μας. Μαθαίνουμε από μικρές να ζούμε και να επιβιώνουμε μέσα σε αυτή. Είναι σε κάθε σεξιστικό αστείο, στη tv, στη μουσική, στη νομοθεσία, στο δρόμο, στις λέξεις και στις συμπεριφορές. Ωστόσο, είναι τις περισσότερες φορές άρρητη, συγκαλυμμένη, ένα κοινό μυστικό.

Η κουλτούρα του βιασμού δεν είναι ένα θεωρητικό σχήμα. Είναι η καθημερινή βιωμένη εμπειρία μας. Θίγει όλα τα σώματα που δεν ανήκουν στις κυρίαρχες αρρενωπότητες. Στο δρόμο, έχουμε να αντιμετωπίσουμε τα *ψιτ ψιτ*, τα «*τι...είσαι εσύ;*», το κλείσιμο του ματιού, το σφύριγμα, το χούφτωμα στο λεωφορείο και ό, τι άλλο νιώθει ο καθένας ότι «δικαιούται». Στο σχολείο πρέπει να φροντίζουμε μην μας πουν «παρθένες», αλλά ούτε και «εύκολες». Στα σπίτια μας, οι σύζυγοι/γκόμενοι μπαίνουν πάντα πρώτοι πριν τις δικές μας επιθυμίες, οι θείοι ή οι οικογενειακοί "φίλοι" θα απλώσουν χέρι και κανείς δε θα το μάθει, γιατί «*τα εν οίκω μη εν δήμω*» και η ντροπή πρέπει να είναι πάντα δική μας. Στη δουλειά, τα αφεντικά ή ο πέφτουλας συνάδελφος, αυτός που μας υποτιμά, κάνει σεξιστικά σχόλια και εμείς πρέπει να το βουλώνουμε και να είμαστε ευγνώμονες που έχουμε δουλειά. Κρύβεται στα σεξιστικά σχόλια, στις υποδείξεις για το πώς να παρκάρουμε. Όταν εμφανίζονται αυτόκλητοι ιππότες να πουν «*μην ενοχλείς την κοπέλα*» - οι ίδιοι τύποι που σχολιάζουν και βαθμολογούν τα σώματά μας σαν να είμαστε αντικείμενα, ή που πιστεύουν ότι μια λεσβία θα «έστρωνε» αν είχε τον κατάλληλο στις στρεπτ εραστή. Ο καθένας θεωρεί ότι έχει λόγο για τη σεξουαλικότητά μας, καθώς και δικαίωμα πάνω στο σώμα μας και τη συμπεριφορά μας – μας λένε να χαμογελάμε πιο συχνά, να μην είμαστε στριφνές, ξινές, υπερβολικές.

Η “σωστή γυναίκα” είναι ένα ακατόρθωτο ιδανικό, φτιαγμένο από αντιφάσεις και αντρικές φαντασιώσεις. Πρέπει να είναι *ωραία αλλά και συνετή, περιποιημένη αλλά όχι και παστωμένη, γατούλα αλλά όχι τσούλα, έμπειρη αλλά χωρίς να έχει πάει με πολλούς κοκ.* Ό, τι παρεκκλίνει από αυτά τα στερεότυπα είναι αντικείμενο γλευασμού, παραβίασης, τιμωρίας ή καθίσταται αόρατο (δεν υπάρχεις αφού δε σε κοιτάζω/ σχολιάζω/ παραβιάζω). Αλλά και ό, τι συγκλίνει στα περισσότερα αυτά τα πρότυπα δε γλιτώνει από τα παραπάνω. Αντίστοιχα, ο “σωστός άντρας”, άλλο ένα ιδανικό, σύμφωνα με την πατριαρχία πρέπει να είναι *δυνατός, ενεργητικός, κνηγός θαρραλέος, με ασυγκράτητες ορμές - που πρέπει και δικαιούται να τις εκτονώνει.* Το χτίσιμο αυτής της αρρενωπότητας αρχίζει από πολύ νωρίς, με υποδείξεις και παραινέσεις ενός ολόκληρου κοινωνικού περιβάλλοντος, το οποίο φωνάζει «*οι άντρες δεν κλαίνε*», «*δείξε ποιος είναι ο άντρας*», και παράλληλα συναινεί ή κάνει τα στραβά μάτια όταν οι άντρες καταφεύγουν στην έμφυλη βία για να επιβεβαιώσουν την κυριαρχία τους. Ταυτόχρονα, η ευθύνη για ό, τι μας συμβαίνει πέφτει πάνω μας. Φταίει το προκλητικό ντύσιμο, το φλερτάρισμα, το μέρος και η ώρα που κυκλοφορούμε, ότι ήπιαμε παραπάνω, ότι θέλαμε να κάνουμε σεξ και μετά αλλάξαμε γνώμη. Αλλά ποτέ δε φταίει αυτός που απλώνει το χέρι του, που ποτέ δε ρωτάει, που...που...

Ο φόβος σχετικά με το βιασμό, πέρα από δικαιολογημένος, συνιστά λειτουργικό στοιχείο της κουλτούρας του βιασμού. Εκπαιδευόμαστε απο μικρά να φοβόμαστε την πιθανότητα του βιασμού και αυτό μας κρατά πειθαρχημένες. Ο φόβος, έχει διαδραματίσει τόσο καθοριστικό ρόλο στην κοινωνικοποίησή μας, ώστε ξέρουμε πότε να υιοθετούμε στρατηγικές προφύλαξης. Να κουμπώσουμε την ζακέτα για να μην μας προσλάβει το αντρικό ραντάρ ως "αποκαλυπτικά" ντυμένες. Να περιμένουμε να μπει στην πολυκατοικία η φίλη μας που την συνοδεύσαμε σπίτι της, ή να κρατήσουμε τον αριθμό του ταξί.

Οι βιασμοί δεν είναι μεμονωμένα γεγονότα, δε συμβαίνουν κάτω από ειδικές συνθήκες, ούτε οι βιαστές είναι ράτσα ειδική. Στο δημόσιο λόγο χαρακτηρίζονται ως «δράκοι», εμείς όμως ξέρουμε πως είναι άντρες καθημερινοί: πατεράδες, σύζυγοι, γείτονες,

γκόμενοι, συμφοιτητές, καθηγητές, συμμαθητές, συνεργάτες, αφεντικά, σύντροφοι. Είναι οι άντρες της διπλανής πόρτας - όχι «τέρατα». Δεν είναι τυχαίο εξάλλου ότι στα μμε συχνά παρουσιάζονται ως ψυχικά ασθενείς, «ανώμαλοι», μετανάστες, φυλετικά και θρησκευτικά Άλλοι. Έτσι ο βιασμός γίνεται αφορμή για αναπαραγωγή ρατσιστικού λόγου και η ευθύνη ανήκει πάντα κάπου «αλλού», όχι στην μάτσο ελληνική πατριαρχική κουλτούρα.

Για να μην παραμένει η αντιμετώπιση της κουλτούρας του βιασμού μια μοναχική διαδικασία, συζητάμε μεταξύ μας για όλα αυτά, ανακαλύπτουμε πολλά κοινά σημεία, ερχόμαστε πιο κοντά, γινόμαστε πιο δυνατές. Όπως κι αν επιβιώνει το κάθε άτομο μέσα σε αυτό, είναι καλό να ξέρουμε ότι **δεν χρειάζεται να είμαστε μόνες. Είμαστε εδώ η μία για την άλλη**. Στηρίζουμε τις εαυτές μας, τις φίλες μας, τις μανάδες μας, τις αδερφές μας, τις γειτόνισσες μας, τις άγνωστες που συναντάμε στο δρόμο μας. Τρανς, σις¹, μετανάστριες, ντόπιες, κορίτσια, αγόρια, τσούλες, χοντρές, ξανθιές, τριχωτές, κάθε ηλικίας, έξω στο δρόμο και μέσα στο σπίτι, όλες μαζί μπορούμε να αντισταθούμε. Μαθαίνουμε να αμυνόμαστε, μαθαίνουμε να το σκάμε, μαθαίνουμε να μιλάμε μεταξύ μας με σεβασμό και να ακούμε τις άλλες. Φτιάχνουμε ομάδες για να διεκδικούμε το χώρο που χρειαζόμαστε.

Διαδηλώνουμε ενάντια στην κουλτούρα του βιασμού.

Τολμάμε να αμφισβητούμε τα έμφυλα αυτονόητα της ετεροκανονικής ματσίλας, της εθνοπατριαρχικής αηδίας. Κι έτσι, έστω και λίγο, αλαφραίνουμε τις έμφυλες αποσκευές που μας φορτώσανε: την ενοχή, τη ντροπή, το φόβο. Δεν θα σταματήσουμε αυτόν τον αγώνα μέχρι και η τελευταία από εμάς να μπορεί να κυκλοφορεί εκεί έξω, όπως η ίδια επιθυμεί. Γιατί κανένας δεν μπορεί να είναι πραγματικά ελεύθερος, **μέχρι να είμαστε όλες ελεύθερες**.

Αθήνα, 12/11/16

Συντονιστικό ατόμων και ομάδων (ΛΟΑ, bra-stards, Μπεφλόνα) ενάντια στην κουλτούρα του βιασμού

¹ Cis: άτομα τα οποία αναγνωρίζουν ως φύλο τους, το φύλο που τους έχει αποδοθεί κατά τη γέννησή τους ή καλύτερα, το φύλο που εκφράζουν δεν πάει κόντρα στο φύλο που πιστεύουν οι γονείς και η κοινωνία κ.ο.κ. ότι πρέπει να εκφράζουν, με βάση τα εξωτερικά χαρακτηριστικά του σώματός τους. Τα άτομα που δεν είναι cis ονομάζονται τρανς. Ο όρος χρησιμοποιείται για να αποστιγματίσει τον όρο τρανς. Όταν παραδέχομαι ότι είμαι cis, σημαίνει ότι αποδέχομαι ότι υπάρχουν και άνθρωποι που δεν είναι cis, και συνεπώς δεν αποδίδω «φυσιολογικότητα» στη δική μου κατάσταση και απαξίωση στη δική τους.

Πηγή: <http://tinyurl.com/zgg7y5s>